

La pastoral de les celebracions és avui ocasió de reflexió, especialment la de l'hora de la mort. És el menys secularitzat dels “moments forts” de la vida.

La vida és per aprendre a morir. No és fàcil aprendre a morir ni a veure morir... Morir és una matèria que necessita moltes hores de classe... des de l'inici. Per això, caldria saber acompanyar amb naturalitat a infants i adolescents en l'adéu als seus éssers estimats perquè tinguin ocasió, com els adults, d'expressar els seus sentiments, a voltes tan confosos i contradictoris, a través d'un gest, d'un objecte, d'una cançó, d'un poema.

Al tanatori no convoca l'Església. Convoca la mort. Convoca i reuneix. I a l'hora de la mort molts es fan preguntes religioses. La mort no deixa indiferent. Els cristians tenim en Jesús una forma de viure la mort i estem cridats a ajudar d'altres a viure aquest moment cabdal. Una paraula d'acolliment, propera, de serenitat; viure com els que “esperen alguna cosa nova” és el que podem regalar a tots, creients i no creients. Els cristians vivim la mort en la perspectiva d'una vida que no acaba, que segueix en les mans de Déu.

Església més acollidora. És l'Església un lloc tancat i reservat als seus membres? Pot ser un lloc obert? El paper de l'Església servidora davant la prova de la mort seria, en primer lloc, la missió evangèlica de posar en evidència allò humà de la persona, aconseguint transmetre la presència de Jesús a tothom. “Jesús es va creuar amb moltes persones: l'hemorroïsa, la siro-fenícia, el centurió, etc. De cap se'ns diu que fos després deixeble de Jesús”. (C. Theobald).

Suggeriments per a una celebració acollidora

Hauria de ser senzilla, entenedora, i incloure espais:

* **D'acolliment i record del difunt**, en què els qui l'estimaven poden proposar músiques, cants i records que revelen la vida del difunt.

* **Que evoquin** allò que ens uneix a la història i ideals del difunt a través de textos i la Paraula de Déu.

* **De reflexió** per donar pas a un silenci, a una música serena, a una oració.

* **De comiat**, amb una pregària que permeti l'expressió de sentiments i desitjos dels qui l'estimaven.

Funcions del ritus funerari que no haurien de manca:

* De **pertinença**: el difunt –tingui o no família– pertany a la humanitat, com a persona única, irrepetible i estimada per Déu. No és una despulla hospitalària ni és un enemic. “És un dels nostres”. Com a membre d'un grup, sigui familiar, professional, d'afinitat, del tipus que sigui, queda inscrit en una història que sobrepassa, i molt, la seva. *En el cementiri hi havia els seus companys de sempre, aquells que des de fa molts anys van compartir amb ell el banc de la plaça.* (RICHARD, E. *Con cartones por la calle*).

* De **reparació**, d'equilibrar comptes, de no deixar que el difunt marxi sense mirar de dir-li amb una paraula, amb llàgrimes o gestos o silencis, el lloc que ha ocupat entre nosaltres i que la nostra memòria vol guardar.

* De **facilitar el dol**. Cal arribar a poder prendre consciència que s'ha consumat un acte irreversible i anar més enllà del sentiment negatiu de rebuig a la separació.

* De **donar un nou estatus** al difunt entre els vius i d'ubicar les restes enterrades o les cendres. Donar un lloc als difunts repercuteix en la nostra identitat i equilibri psíquic, ja que, en honrar el difunt transfigurem, traduïm la mort, li donem sentit, a fi de sobrepassar la seva crueltat cega i inevitable. *Els ritus fan bons als morts* (J.H Déchaux).

La pastoral que l'Església realitza en tanatoris, crematoris i cementiris no pot ser un “aterratge oficial” o “una presència de funcionaris que compleixen el seu paper i ja està”. **Hem vingut de Déu, l'Església ens rep en el bateig, ens acompanya durant la vida i ens torna a Déu.**

Acollir el dolor, sintonitzar en allò més profund del que viuen les persones és el camí per parlar i anunciar Jesús, que va passar per la mort. Cal que l'acompanyament de l'Església als seus difunts parteixi d'una empatia amb les persones que acompanyen la persona morta, que les ajudi a entrar en un altre horitzó de significació que, per a la fe cristiana, és la vida del Senyor Ressuscitat.

Qüestions

Aquests espais i funcions difereixen de les celebracions que vius normalment? En què?

Coneixes els signes de la celebració de les exèquies?

Com t'agradaria que fos la celebració d'un ésser estimat teu? I la teva pròpia?

Fonts: GINEL, A.: *En la hora de la muerte*; BIOT, C.: *Repensar los funerales*

El bon pastor Salm 22 (Adaptació)

Senyor; tu ets el nostre pastor

quan la vida és plenitud

i a l'hora de la nostra mort.

Tu condueixes ara a _____

cap a les fonts tranquil·les,

després de la feina d'un llarg sojorn.

Tu portes ara a _____

pel camí que no coneixem

a la casa que li tens preparada

al costat dels qui visqueren oberts

a la llum de la teva paraula.

En aquests moments de "rieranys foscos"

per a nosaltres

volem confessar:

De res no tinc por, perquè tu ets allà,

on no veig res.

Ens fa tanta por el que és desconegut!

Sabem tan poc del que ens espera!

Només posem en tu la nostra confiança.

Només sabem, Senyor, que el teu record

ens calma, que els teus braços

ens esperen i acullen

per habitar en tu

per anys sense final.

Senyor, seu a la teva taula a _____.

Perfuma'l amb la teva estima

i que la teva bondat i la teva misericòrdia

l'embolcallin de felicitat.